

Sygn. akt: XII 1 Co 2082/17

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2018 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku

Wydział XII Cywilny Sekcja do Spraw Egzekucyjnych

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Joanna Krata

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2018 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela (...) N. Z. z siedzibą w W.

przeciwko dłużnikowi Skarbowi Państwa – Staroście Powiatu G.

ze skargi dłużnika na czynności Komornika sądowego

postanawia:

1. zmienić punkt 3 postanowienia Komornika sądowego przy S. P.w G. S. P. z dnia 24 listopada 2017r. w sprawie Km (...) w ten sposób, że w miejsce jego dotychczasowej treści wpisać słowa:

„Ustalić koszty postępowania egzekucyjnego w sprawie w wysokości:

Koszty doręczenia korespondencji (art. 39.2.8) 56,64 zł

Oplata stosunkowa z art. 49.2 (5%) 35 368,70 zł

Razem koszty wyniosły: 35 425,34 zł

i w całości obciążyć nimi wierzyciela (...) N. Z. z siedzibą w W. .”;

2. uchylić punkty 4, 5 i 6 postanowienia Komornika sądowego przy S. P. w G. S. P. z dnia 24 listopada 2017r. w sprawie Km (...);

3. nakazać ściągnąć od wierzyciela (...) N. Z.z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – S. P.w G. kwotę 100,00 (sto) złotych tytułem zwrotu kosztów opłaty od skargi, od której uiszczenia dłużnik Skarb Państwa – Starosta Powiatu G. był zwolniony z mocy ustawy.

UZASADNIENIE

Dłużnik Skarb Państwa – Starosta Powiatu G. z siedzibą w P. wystąpił ze skargą na postanowienie Komornika sądowego przy S. P. w G. S. P. z dnia 24 listopada 2017r. w sprawie Km (...) w zakresie punktów 3, 4 i 5 tego orzeczenia.

Skarżący zarzucił brak podstaw do wszczynania egzekucji, gdyż Skarb Państwa - Starosta Powiatu G. nie przejął żadnego składnika mienia po (...) Spółce z o.o. z siedzibą w G.. Dłużnik wskazał, iż jego odpowiedzialność za zobowiązania wymienionej spółki ograniczona została do składników mienia nabytego z mocy prawa od (...) Spółki

z o.o. z siedzibą w G.. Zdaniem dłużnika z tych względów niezasadne jest obciążanie go kosztami postępowania egzekucyjnego.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w punktach 3, 4 i 5 poprzez nieobciążanie dłużnika kosztami niezbędnymi do celowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Jednocześnie z ostrożności procesowej, w razie nieuwzględnienia skargi, dłużnik wniósł o obniżenie opłaty stosunkowej ustalonej na kwotę 35 368,70 zł.

Komornik w trybie art. 767 § 4 k.p.c. przekazał uzasadnienie dokonanej i zaskarżonej czynności wraz z aktami sprawy, wnosząc o jej oddalenie w całości jako bezzasadnej. Organ egzekucyjny wniósł również o oddalenie wniosku o obniżenie opłaty stosunkowej.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) wszczęte zostało na wniosek wierzyciela (...) N. Z. z siedzibą w W. z dnia 5 lipca 2016r. w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty na podstawie weksla z dnia 20 września 2005r. wydanego przez Sąd Okręgowy w G. w sprawie o sygnaturze akt: I Nc (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przeciwko Skarbowi Państwa z dnia 2 czerwca 2016r. w sprawie I Co(...). Wierzyciel wskazał liczne sposoby egzekucji nie podając jednak informacji o żadnych konkretnych składnikach majątku dłużnika (k. 1-2 akt Km).

Pierwotnie nakaz zapłaty z dnia 20 września 2005r. wystawiony został na rzecz Banku (...) S.A. w K. przeciwko pozwanym solidarnie (...) Spółce z o.o. w G. i osobie fizycznej.

Pismem z dnia 8 lipca 2016r. komornik dokonał zawiadomienia dłużnika o wszczęciu przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego (k. 29 akt Km). Zawiadomienie doręczono w dniu 14 lipca 2016r. (k. 31 akt Km).

Postanowieniem z dnia 8 lipca 2016r. komornik oddalił wniosek wierzyciela o przeprowadzenie egzekucji według innych sposobów egzekucji niż egzekucja z wierzytelności z rachunków bankowych dłużnika (k. 33 akt Km).

Pismem z datą 14 lipca 2016r. wierzyciel wniósł do komornika o zawieszenie postępowania egzekucyjnego oraz o wycofanie wszelkich zajęć komorniczych, w szczególności zajęć rachunków bankowych dłużnika (k. 35 i 53 akt Km).

W dniu 15 lipca 2016r. dłużnik wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego oraz o niezwłoczne uchylene czynności zajęcia rachunków bankowych dłużnika w Banku (...) S.A. dokonanych przez komornika pismem z dnia 8 lipca 2016r. (k. 37 akt Km). Dłużnik powołał się na ograniczenie swojej odpowiedzialności i wskazał komornikowi, że wartość mienia nabytego z mocy prawa od (...) Spółki z o.o. w G. wynosiła zero.

Postanowieniem z dnia 20 lipca 2016r. komornik oddalił wniosek dłużnika o umorzenie postępowania egzekucyjnego i uchylene zajęcia rachunków bankowych dłużnika w Banku (...) S.A. (k. 50 akt Km).

Postanowieniem z dnia 22 lipca 2016r. komornik zawiesił postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela, a także na jego wniosek postanowił uchylene zajęcia rachunków bankowych dłużnika prowadzonych przez Bank (...) S.A. (k. 54 akt Km).

W dniu 22 lipca 2016r. dłużnik poinformował komornika o złożeniu zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 2 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt I Co (...) o nadaniu klauzuli wykonalności (k. 59 akt Km).

W wyniku rozpoznania przedmiotowego zażalenia, Sąd Apelacyjny w G. postanowieniem z dnia 16 stycznia 2017r. (sygn. akt I Acz (...)) zmienił postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności z dnia 2 czerwca 2016r. w ten sposób, że zastrzegł prawo dłużnika do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczoną odpowiedzialność ze składników mienia nabytego z mocy prawa od (...) Spółki z o.o. z siedzibą w G., w miejsce poprzedniego ograniczenia do wysokości wartości mienia nabytego z mocy prawa od tej spółki (k. 5-8 akt Co).

Postanowieniem z dnia 24 listopada 2017r. komornik w punkcie 1 sentencji stwierdził umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy prawa wobec tego, że wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnych do dalszego prowadzenia postępowania i nie złożył wniosku o podjęcie zawieszono postępowania. W punkcie 3 sentencji komornik ustalił koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego w kwocie 35 425,34 zł i w całości obciążył nimi dłużnika, a także orzekł o ich zwrocie na rzecz wierzyciela do kwoty 56,64 zł. W punkcie 4 sentencji komornik ustalił opłatę stosunkową z art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w kwocie 35 368,70 zł i w całości obciążył nią dłużnika na rzecz komornika. W punkcie 5 zaskarżonego postanowienia komornik przyznał wierzycielowi koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym na kwotę 3 600,00 zł i w całości obciążył nimi dłużnika. W punkcie 6 komornik orzekł o zwrocie na swoją rzecz od wierzyciela kwoty 56,64 zł. (k. 70 akt Km).

W pierwszej kolejności wskazać należy, że rozpoznając sprawę niniejszą Sąd stosował - z uwagi na datę wszczęcia postępowania egzekucyjnego (lipiec 2016r.) - przepisy kodeksu postępowania cywilnego sprzed zmian wprowadzonych ustawą z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1311), które weszły w życie w dniu 8 września 2016 r.

Zgodnie z przepisem art. 770 k.p.c., dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Przepis powyższy zawiera prawną regulację kosztów postępowania egzekucyjnego i stanowi *lex specialis* do art. 98 k.p.c. i następne. Tym samym, obowiązującą w postępowaniu rozpoznawczym regułą odpowiedzialności za wynik procesu zastąpiono w postępowaniu egzekucyjnym zasadą odpowiedzialności dłużnika za koszty egzekucji, połączoną z zasadą kosztów celowych. Dłużnik ponosi koszty egzekucji, ale tylko w zakresie kosztów, które są zarazem niezbędne i celowe. W przepisie art. 49 ust. 4 u.k.s.e. prawodawca przewidział, że w przypadku niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego opłaty w postępowaniu egzekucyjnym uiszcza wierzyciel.

Pojęcie niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego nie jest zdefiniowane w przepisach kodeksu postępowania cywilnego ani w przepisach ustawy komornikach sądowych i egzekucji.

Zdaniem Sądu, celowość wszczęcia postępowania egzekucyjnego winna być oceniana na podstawie okoliczności faktycznych i prawnych konkretnej sprawy.

W ocenie Sądu - dokonanej po szczegółowej analizie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy Km (...) oraz dołączonych do skargi - wszczęcie i prowadzenie egzekucji było niecelowe.

Wierzyciel dysponował tytułem wykonawczym wystawionym Przeciwno Skarbowi Państwa – reprezentowanemu przez Starostę Powiatu G., w związku z wynikającą z mocy prawa odpowiedzialnością Skarbu Państwa za zobowiązania podmiotu, który utracił byt prawny.

Pierwotny dłużnik (...) Spółka z o.o. został uznany za wykreślony z rejestru na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 1997r., poz. 121, nr 770 ze zm.).

W myśl powołanego przepisu, podmioty podlegające obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (...), które były wpisane do rejestru sądowego na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie tej ustawy i które do dnia 31 grudnia 2015 r. nie złożyły wniosku o wpis do rejestru, uznaje się za wykreślone z rejestru z dniem 1 stycznia 2016 r.

Z kolei zgodnie z przepisem art. 9 ust. 2b, z dniem 1 stycznia 2016 r. Skarb Państwa nabywa nieodpłatnie z mocy prawa mienie podmiotów, o których mowa w ust. 2a. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność z nabytego mienia za zobowiązania podmiotów, o których mowa w ust. 2a.

W treści uzasadnienia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr (...)) wprost wskazano, że proponuje się, by Skarb Państwa ponosił odpowiedzialność za zobowiązania wobec wierzycieli podmiotu, który utracił zdolność prawną, z tym że byłaby to

odpowiedzialność ograniczona tzn. Skarb Państwa ponosił będzie odpowiedzialność wyłącznie z nabytego mienia, a nie do wysokości wartości mienia nabytego.

Sposób ukształtowania przez ustawodawcę odpowiedzialności Skarbu Państwa wynika wprost z przepisu ustawy, który jest jasny i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych.

W realiach sprawy niniejszej Skarb Państwa mógł odpowiadać za zobowiązania (...) Spółki z o.o. wyłącznie z nabytego nieodpłatnie z mocy prawa mienia tego podmiotu.

Nie budzi również wątpliwości, iż Skarb Państwa nie nabył żadnego mienia Spółki (...).

Wierzyciel jest niestandardyzowanym sekurytyzacyjnym funduszem inwestycyjnym zamkniętym, a więc podmiotem utworzonym w celu inwestowania pieniędzy uczestników w określone aktywa, przede wszystkim wierzytelności. Jako wyspecjalizowany profesjonalista na rynku obrotu wierzytelnościami, winien mieć pełną świadomość regulacji prawnych obowiązujących w omawianym zakresie i to przy dochowaniu zupełnie podstawowych standardów należytej staranności.

Brak owej podstawowej staranności potwierdza już sam sposób sformułowania wniosku egzekucyjnego (wystosowanego krótko po uzyskaniu tytułu wykonawczego przeciwko Skarbowi Państwa), w którym wierzyciel, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wnosił m.in. o zajęcie wszelkich przysługujących dłużnikowi praw majątkowych oraz wierzytelności, wynagrodzenia za pracę, wierzytelności z tytułu renty, emerytury, ubezpieczenia, nadto domagał się zajęcia papierów wartościowych, udziałów w spółkach cywilnych i handlowych, a także o ustalenia, czy dłużnik posiada nieruchomości i skierowania do nich egzekucji.

Tak sformułowane wnioski wierzyciela były oczywiście niecelowe, w świetle ograniczonej z mocy prawa odpowiedzialności Skarbu Państwa za zobowiązania (...) Spółki z o.o. wyłącznie z nabytego mienia tego podmiotu.

Oceny tej nie zmienia fakt, iż w nieprawomocnym postanowieniu Sądu Okręgowego w G. z dnia 2 czerwca 2016r. o nadaniu klauzuli wykonalności w sprawie I Co (...), odpowiedzialność Skarbu Państwa została ograniczona do wysokości wartości nabytego mienia. Po pierwsze, wierzyciel jako podmiot w pełni profesjonalny winien mieć świadomość (przy dochowaniu podstawowej staranności), iż orzeczenie tej treści, jako niezgodne z powszechnie obowiązującym przepisem prawa nie utrzyma się w wyniku kontroli instancyjnej. Po drugie nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, iż znów jako profesjonalista zaniechał ustaleń co do tego czy pierwotny dłużnik w momencie utraty bytu prawnego dysponował jakimkolwiek mieniem, które następnie mogłoby zostać nabyte z mocy prawa przez Skarb Państwa, co w sposób oczywisty warunkowało celową i skuteczną egzekucję. O tym zaniechaniu świadczy dobitnie sposób sformułowania wniosku egzekucyjnego przez pełnomocnika wierzyciela, w treści którego nie znalazły się żadne informacje na temat konkretnych składników nabytego mienia.

Wierzyciel wniósł o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w dniu 05 lipca 2016r., zaś już pismem z datą 14 lipca 2016r. wnioskował o zawieszenie postępowania egzekucyjnego oraz o wycofanie wszelkich zajęć komorniczych.

W okolicznościach niniejszej sprawy uznać należy, iż wierzyciel wszczynając postępowanie egzekucyjne powinien liczyć się z tym, że nie dojdzie do zrealizowania zobowiązań objętych przedmiotowy tytułem wykonawczym. Zdaniem Sądu, wszczęcie postępowania egzekucyjnego nastąpiło na ryzyko wierzyciela.

Okoliczności powyższe przesądzają o tym, że egzekucja zainicjowana przez (...) Niestandardyzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. nie była celowa; a to właśnie celowość, w myśl przepisu art. 770 k.p.c., jest warunkiem obciążenia dłużnika kosztami postępowania egzekucyjnego.

W konsekwencji Sąd, na mocy przepisu art. 770 zd. 1 k.p.c. a contrario w zw. z art. 49 ust. 4 u.k.s.e. w zw. z art. 767 §1 k.p.c. zmienił punkt trzeci postanowienia Komornika, obciążając kosztami niecelowego postępowania wierzyciela, o czym orzekł w punkcie pierwszym sentencji.

Konsekwencją przyjęcia zasady obciążenia wierzyciela kosztami postępowania egzekucyjnego w sprawie Km (...) było uchylenie rozstrzygnięcia komornika sądowego o przyznaniu wierzycielowi kosztów zastępstwa prawnego w egzekucji i obciążenia nimi dłużnika.

Jednocześnie należy zauważyć, iż komornik w punkcie 4 zaskarżonego postanowienia orzekł o obciążeniu dłużnika opłatą stosunkową, którą obciążył już dłużnika w punkcie 3 przedmiotowego postanowienia. Poprzez tak skonstruowane rozstrzygnięcie komornik niemal podwoił wysokość ustalonych kosztów postępowania egzekucyjnego, obciążających stronę, tzn. w punkcie 3 dokonał ustalenia wysokości kosztów postępowania egzekucyjnego w kwocie 35 425,34 zł, a w punkcie 4 dodatkowo powiększył te koszty o kolejną opłatę stosunkową w wysokości 35 368,70 zł. Opisane rozstrzygnięcie nie mogło się ostać, bowiem w skład kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie Km (...) zł wchodzi: koszty doręczenia korespondencji w kwocie 56,64 zł oraz (jedna) opłata stosunkowa, obliczona na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w kwocie 35 368,70 zł.

Działając w trybie art. 759 §2 k.p.c., Sąd uchylił rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 6 postanowienia Komornika sądowego przy S. P. w G.S. P. z dnia 24 listopada 2017r. w sprawie Km (...). Zmieniony przez Sąd punkt 3 postanowienia Komornika w sposób kompleksowy ujmuje koszty postępowania egzekucyjnego, obciążające wierzyciela.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na mocy przepisów art. 770 zd. 1 k.p.c. a contrario w zw. z art. 767 §1 k.p.c. oraz art. 759 §2 k.p.c., orzekł jak w punkcie drugim sentencji.

Przyjęte przez komornika podstawy prawne ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego (opłata stosunkowa i koszty doręczeń) oraz ich wysokość były prawidłowe. Nie zostały zresztą zakwestionowane w treści skargi.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie trzecim sentencji postanowienia na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2006 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych mając na względzie wynik postępowania – fakt uwzględnienia skargi dłużnika w całości.

Zarządzenia:

1. odnotować i zakreślić w rep. Co;
2. odpis postanowienia doręczyć:
 - pełnomocnikowi wierzyciela wraz z odpisem skargi,
 - dłużnikowi z pouczeniem o zażaleniu (z pominięciem pełnomocnika),
3. odpis postanowienia doręczyć Komornikowi, zwracając akta egzekucyjne;
3. akta przedłożyć z wpływem lub za 21 dni z epo i zpo asystentowi sędziegoA. K.

G., dnia 16 października 2018r.

SSR Joanna Krata